

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Brezpravnost slovenskega jezika pred c. kr. višjo sodnijo v Gradcu!

(Poročilo dr. Fr. Stora na shodu slovenskih odvetnikov, notarjev in kandidatov dne 17. julija)

Slavni shod! Predragi mi tovariši!

Dan 23. junija 1898. leta — zapomnili si bomo Slovenci — ne z zlatimi črkami v zlato, ampak z ogorčenostjo — z žolčem in solzami v črno knjigo! Kajti ta dan bil je za nas Slovence pravi pravcati dies nefastus — kritičen dan prve vrste.

Triindvajseti junij — je za nas Slovence, kakor za vse Jugoslovane sploh pomemben dan — lahko rečem polupraznik. Vsak Slovenec, mlad ali star, željno pričakuje 23. junij vsacega leta predvečer sv. Janeza Krstnika, ko se zasvetijo po hribih in holmih, v vseh pokrajinah naše mile slovenske domovine — velikanski kresovi, v spomin na one žalostne čase turških bojov in turških invazij v naše pokrajine. Časi, v katerih je vladal pri nas strah in trepet pred nepopisnimi grozovitostmi oholega Turka — so hvala Bogu že davno minuli in ni se nam treba ničesar več bati od turške strani. Ali — predragi tovariši — pregovor pravi: „Poturica je hujši od Turka“. To smo videli dne 23. junija 1898. leta v palači v Gradcu, na kateri pročelji stoji „Themis“, v desni meč v leve tehtnico, vezanih oči. —

(Tu je bilo konfiskovanih 9 vrst.)

Zakaj se pa imenuje Ledenigov senat slovenski senat? Pri c. kr. višji sodnji v Gradcu so že leta sem za slovenske vloge — bodisi za rekurze, bodisi za apelacijske pritožbe ali prizive, sploh za pravne stvari slovenske vsebine, za slovenske pravde itd., sestavljeni posebni senati, katerih členi morajo biti popolnoma večji slovenskega jezika, ker bi bila drugače rešitev nekaterih slovenskih pravnih stvari v II. instancijski, to je za „Kranjsko“, „Spodnje Štajersko“ in „Južno Koroško“ pri c. kr. višji sodnji v Gradcu brez tolmačev sploh nemogoča.

(Tu so bile konfiskovane 4 vrste.)

„Slovenski“ se nazivlja ta senat radi tega, ker so njegovi členi popolnoma večji slovenskega jezika. Ko so prešli državni osnovni zakoni, posebno člen XIX. taistih v kri pravnikov, začeli so zavedajoči se narodni c. kr. notarji in odvetniki posloovati v enakopravnem materinskem jeziku ter so napravljali slovenske vloge na raznovrstne c. kr. urade. Seveda te slovenske vloge niso dobro došle nemškimi in nemškutarskim uradnikom, večinoma zagrizenim birokratom starega kopita, poturicam slovenskega naroda, a la rajnki Waser, Gertscher itd. Upori teh starokopitnežev proti slovenski pisavi, posebno pa proti slovenskim vlogam, imeli so za nas Slovence najveselejši uspeh, kajti ravno vsled srditosti po slovenski pisavi razdraženih Waserjev, Gertscherjev, Gletscherjev ali Ledenikov in drugih takih sršenov, rasle so slovenske vloge kakor gobe po deževju in vsled odklonitev slovenskih vlog tudi še rekurzi ter pritožbe na c. kr. justično ministerstvo in na c. kr. vlado, katera je, ko je pred 17 leti c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu, ravno kakor sedaj, 23. junija 1898. leta pahnila slovenski jezik pred vrata, ugodila naši pritožbi z naredbo z dne 18. aprila 1882. leta, št. 20 513.

Ta naredba c. kr. vlade bila je olje na vsako, za sveto narodno stvar vneto in goreče srce, ter nam je pridobila toliko prijateljev, tovarišev in sotrudnikov glede slovenskega uradovanja v naših pisarnah, da se c. kr. uradi z vsemi štirimi niso mogli več braniti slovenskim vlogam in to celo potem, ko je visoko c. kr. pravosodno ministerstvo izdalo še vedno obstoječo naredbo z dne 8. aprila 1883. l., št. 4224 ter ukazalo, da mora c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu v izključno slovenski razpravljanih pravnih zadevah izdajati svoje odločbe tudi v „slovenskem“ jeziku. To je seveda viteza žalostne postave do skrajne meje razburilo, vendar mu ni kazalo družega, nego poklicati v svoj krog nemško misleče, vendar slovenskega jezika zmožne uradnike in tako iz teh sestaviti takozvani „slovenski senat“, katerega potreba se je od dne do dne vedno očitnejše kazala, kar je itak naravno, če se pomisli, da je ustanovljena c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu

za Štajersko, Kranjsko in Koroško deželo, katere dežele imajo po zadnjem ljudskem štetju skupno okroglo 2,140.000 prebivalcev, mej kojimi je skupno okroglo 1,600.000 Slovencev, tedaj več kakor polovica vseh prebivalcev okrožja višje deželne sodnije!

Tudi Slovenci imamo v državnih osnovnih zakonih zajamčeno pravico enakopravnosti in zagotovljeno tudi jezikovno ravnopravnost, katero pa ravno c. kr. višja deželna sodnija v Gradcu dosledno prezira, dasiravno je ravno ta sodnija v Gradcu že 18. aprila 1882. leta, št. 4224 od le-tega dobila v državnih osnovnih zakonih utemeljeni ukaz, da mora v izključno slovenski razpravljanih pravnih stvareh izdajati tudi v slovenskem jeziku svoje odločbe.

(Tu je bilo konfiskovanih 8 vrst.)

V sporni stvari Ivana Gražarja po domače Lužarja iz Vodice proti zakonskima Ivanu in Frančiški Malinšek po domače pri „Koširju“ v Tacnu vložil sem meseca prosinca 1898. leta pri ces. kr. deželni sodnji v Ljubljani slovensko tožbo Cg. I. 41/98. 1. za plačilo vinske kupnine okroglo 2700 gold. s. pr. S slovenskim sklepom ces. kr. deželne sodnije v Ljubljani oddelak I. z dne 27. januarja 1898 določil se je narok o zgoraj navedeni tožbi na 16. svečana 1898. leta. Pri tem naroku napravil se je slovenski zapisnik ter se je v taistem izreklo, da imata toženca, zastopana po g. dr. Tavčarju in drugotoženka po g. dr. Krisperju, na tožbo podati odgovor v 14 dneh. To se je od obeh tožencev tudi zgodilo, seveda v slovenskem jeziku.

Potem se je vršila sporna razprava v slovenskem jeziku, zaslišale le slovenščine večše stranke brez prisega le informativno, zapisal se je razpravni zapisnik v slovenskem jeziku, v katerem se je tudi razglasila in potem pisмено dostavila rzsodba prve instancije, z dejanskim stanom in z razlogi vred.

Proti rzsodbi vložila sta se od druge strani prizivna spisa zopet le v slovenskem jeziku, ravno tako tudi prizivni odgovor in na to je romala ta čisto slovenska pravda v nemški Gradec alias „Teutonenheim“. —

C. kr. višja deželna sodnija v Gradcu II. senat

LISTEK.

Biciklistinja.

(Spisala Z. K.—r.)

... Ling, ling, ling ... !!!

„To vedno zvonkljanje mi pa res že preseda“, se je jezil dr. Dobršek, a vendar radovedno gledal za elegantno damo, ki je drvila mimo njega v pikantni dresi.

„A-a-a! — Kako dražestna!“ je vzkliknil in pogledal prijatelja dr. Hlebnika.

„Ni take sile,“ je odgovoril le-ta lakonično in malomarno korakal dalje ob jezeru proti Mallnerjevemu hotelu.

Tako elegantne biciklistinje res še nisem videl,“ je pristavil dr. Dobršek. „Vraga, kolik šik, kolika gracijoznost v vsakem gibljaju! Zares, tako elegantne kolesarice še nisem srečal!“

„Se ne? — Potem te obžalujem,“ ga je zavrnil Hlebnik.

„Bodi, bodi, ti si vedno tak! Kaka bujna, jedra ženska stvarica ti še kaj dopade, ali kaj finega, vilinsko vitkega a la Fidus, kaj dovršenega ti ne ugaja, ker imaš premalo omikanega okusa.“

„Zato ga imaš ti več,“ se je smejal dr. Hlebnik.

Dospela sta do hotela in krenila na Mallnerjev vrt. Tam pod drevesom sedela je koketna biciklistinja, ob drevesu je slonelo njeno lepo kolo, sama pa se je opirala ob mizo in bobnala s prsti ob vrček, v katerem se je zlatilo apetitno pivo. Prijatelja sta poiskala mizo v njenem obližji, in Dobršek je hrepenečih očij motril nje vitki, a vendar krasni stas.

„Glej, ta kostum, kako se oprijema nje klasičnih udov! Ti ozki rumeni čevljički, te črne nogovice, — vse kakor vlito. In ta rumenkasto temna polt, ta interesantni obraz! Pa ti dolgi, fini prsti, te odmerjene kretnje! Naravnost divna je!“

Mladi doktor je bil ves v ognju. No, Hlebnik je poznal svojega prijatelja, ki se je jako hitro razvnel, zato si je molče prižgal cigareto in porogljivo gledal izpod mehkega sivega klobuka.

„Le glej, kako naju je pogledala, tako malomarno a vender se je kar vkresalo v tistih temnih očeh! — Radoveden sem, kdo je.“ —

„Najmanj kaka baronica — kaj ne?“

„Ne norčuj se, kaj se razumeš na to! Kaka tujka je na vsak način in interesantna je — da, divna! Čudno bi ne bilo, ako je aristokratka, saj njeno vedenje in njen nastop je res vseskozi plemenit in aristokratski!“

In dr. Dobršek je vzdihnil in melanholično

zrl tja v tisto zanimivo tujo črno-lasko in premisljal: Kdo bi mu povedal ime te krasotice, kje stane, in kako bi se seznanil z njo ...

Neki častnik je prisabljal, lebnso so žvenkljale njegove ostroge in krog usten mu je poigraval samosvesten posmeh. Obraz mu je bil prazen, brez inteligence, oči pa so imele naravnost oduren pogled. Ošabno je korakal po pesku naravnost proti dami, malomarno salutiral in sedel brez besede poleg nje.

„Ha, ha! Uganil si, interesantna je,“ se je posmihal sedaj Hlebnik ironično strmečemu prijatelju.

„Zakaj? — Lahko je nje brat, sorodnik ali celo njen — ženin!“

Nerada je šla zadnja beseda Stanku iz ust in prav ježno je ogledaval došleca, ki ga je zmotil v občudovanju koketne športske čepice na temnih kodrih zanimive biciklistinje.

„Ko bi jo vsaj poznal!“ je ponavljal.

„To ni tako težko“, je odvrnil Hlebnik in oprezno otrsral pepel cigarete. Slučajno poznam namreč častnika ...“

„In tega ne poveš prej?“

„Pusti, da izgovorim! Nadporočnik Häufig je velik prijatelj ženstva in gotovo si v Ljubljani slišal njegovo ime. Koliko je vredna tvoja biciklistinja, zdaj menda veš.“ —

je na to z nemškimi sklepom z dne 20. majnika 1898. leta, na nemški tiskovini, odredila narok za ustno prizivno razpravo na dan 23. junija t. l. Proti temu nepostavljemu nemškemu sklepu vložil sem takoj rekurz, katerega sta tudi gg. dr. Krisper in dr. Tavčar podpisala in že 27. majnika 1898. l. dostavil se mi je slovenski sklep c. kr. višje sodnije v Gradcu z dne 26. majnika 1898. leta in sicer na slovenski tiskovini, iz česar jasno sledi, da ces. kr. višja deželna sodnja v Gradcu od c. kr. vlade ji poslano slovenske obrazce nalašč prezira.

Prizivna razprava se je tedaj določila s slovenskim sklepom na 23. junija 1898. l. ob 9. uri zjutraj v dvorani št. 33 c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu.

Vsled dogovora zbrali smo se zastopniki strank dokaj pred 9. uro zjutraj v sodni dvorani na pogovor in se sporazumeli tako, da za slučaj, ako bi oklical senatni predsednik pravdo stvar v nemškem jeziku, po analogiji določbe § 196. nov. civilnopravnega reda, proti temu takoj protestujeva in vsiljevanje nemškega jezika v čisto slovensko pravdo karava, prvi g. dr. Krisper in za njim jaz.

Vedelo se je v pravniških krogih že več časa pred 23. junijem t. l., da bo pri prizivni razpravi prišlo do konflikta in ravno radi tega se je jela sodna dvorana že ob 9. uri zjutraj napolnjevati, kakor to sicer ni navada. Že pred 9. uro zapazil si lahko mej poslušalci ces. kr. višjega državnega pravdnika Steinerja, c. kr. državnega pravdnika namestnika dr. Bouvierja in druge dostojanstvenike iz justične palače, kakor tudi stenografa, pravdnika Kastelitzja, sina c. kr. dež. sodnega svetnika Kastelitzja v Gradcu, najbrže odposlanca „Tag-spošte“.

K razpravi došli so tudi g. dr. Klasinc kot namestnik g. dr. Tavčarja, zastopnika prvotoženca Ivana Malinška in le-ta osebno, g. dr. Krisper kot zastopnik drugotoženke Franciške Malinšek in le-ta tudi osebno ter jaz sam kot zastopnik tožitelja g. Ivana Grajzarja po domače Lužarja iz Vodice, ki je bil po nujnih opravkih zadržan, osebno udeležiti se razprave.

Točno ob 9. uri stopijo iz posvetovalne sobe v dvorano št. 33 v talarjih in baretih c. kr. višje deželne sodnije svetniki: Julij Ledenig, Tomšič, Lulek, Bayer, Scheuchstuel in zapisnikar ces. kr. sodni pristav dr. Skumević, v dvorani vse potihne „obstupuer“ omnes — atentique ora tenebant — sodniki snamejo barete in se vsedejo za mizo. Ves bled in prepaden, vendar ponosno glavo pokonci držeč, pravi pravcati personificiran „furore teutonico“, zarenči senatni predsednik Ledenig: „Es beginnt die öffentliche mündliche Berufungsverhandlung in der Rechtssache des Ivan Grajzar gegen die Eheleute Malinschek. Ich ersuche den Herrn Referenten (Dr. Bayer) die Sache vorzutragen“.

Predno je referent poprijel besedo, dvignila sva se z g. drom. Krisperjem kakor blisk in unisono so se slišale besede „prosim, gospod senatni predsednik“, in mej tem, ko je senatni predsednik proti meni obrnjen, pravi g. dr. Krisper v slovenskem jeziku: „Visoki sodni dvor! Odločno moram

„Ni res! Zmotil si se! Pomota je, vem, da je pomota“, je hitel Dobršek in hkratu ga je zmanjkalo od mize. Pa vrnil se je spet.

„Natakarjev nihče ne ve kdo je,“ je poročal.

„Potrpi, že izvem, če ti je toliko na tem. Za sedaj pa pij in počakaj!“

In čakala sta. Parček pa je kmalu izginil izpod drevesa in tudi kolo je natakar odpeljal z vrta . . .

Pa je minilo popoldne in zmračilo se je. Naša prijateljica sta se sprehajala ob jezeru in ogledavala vesele družbe izletnikov, ki so hiteli proti hotelu, da ne zamude omnibusov za vožnjo do bližnje železniške postaje.

„All Heil!“ se je oglasil za njima hripav glas.

Okrenila sta se, pred njima je stal nadporočnik Häufig.

O, dober večer“, je odzdravil Hlebnik in seznanil nadporočnika s prijateljem.

„Kdo pa je bila tista lepa dama danes popoldne?“ ga je vprašal na to. „Moj prijatelj se namreč jako zanima za njo.“

„Tako, tako? — Hm, pikantna stvar, povem vam, gospod doktor; famozno sem se zabaval. — Hat Temperament! — Sicer pa je natakarica v predmestni ljubljanski beznici.“

Dobršek je povesil glavo ter se ugriznil v jezik, Hlebnik pa se je le molče smehljaj . . .

karati, da je gospod predsednik oklical pravdo v nemškem jeziku in da se namerava nemški razpravljati. To ne gre. Moja stranka je slovenska, slovenska je bila pravda v I. instanci . . .“ tu prestriže senatni predsednik g. dr. Krisperja besedo in mu reče: „Wir werden deutsch verhandeln und ich ersuche daher die Herren Vertreter deutsch zu sprechen.“

G. dr. Krisper izjavi, da žalibog proti takemu ukazu ni nobenega takojšnjega pravnega pripomočka, da kara postopanje senatnega predsednika in dostavi nemški: „Moja stranka je slovenska, slovenska, slovenski so vsi spisi, slovenska je razsodba, zato je protestujem, da bi se razpravljalo nemški, in zahtevam, da se ta protest sprejme v zapisnik. Ni sicer naš namen, zasejati političnih prepričkov pred sodišče, vendar moramo odločno zahtevati slovenske razprave, ker je novi civilnopravdni red sezidan na ustnem neposrednem občevanju sodnije in strank, ako pa govori vsak drugače, nastane prepad mej obema, in s tem se žalijo načela pravnega reda, ki bi s takim postopanjem izgubil vso vrednost in veljavo. Predlagam vnovič, da se razpravlja slovenski.“

Ne da bi podelil, kar bi bilo pravilno, senatni predsednik meni besedo, kar meni nič tebi nič, s tresočim glasom in velikanskim naglasom, kakor se je bil pripravil, trdi, da je „nemščina“ pri c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu navadni jezik, da v postavi in naredbah ni nobenih direktiv glede „Verhandlungssprache“ v II. instanci, ter da veljajo dotične naredbe „für den schriftlichen Verkehr“. Ostati mora tedaj pri sedanjih navadi in praksi, vsled katere je nemški jezik pri c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu običajen in katerega jezika se morajo posluževati tudi zastopniki strank.

„Ich werde daher die Verhandlung in deutscher Sprache durchführen und bitte die Parteienvertreter sich darnach zu richten. Der Protest wird gleichzeitig protokolliert werden.“

Šele po teh oblastnih besedah vpraša mene senatni predsednik z besedami: „Was wollen Sie?“ — kakor da govori s svojim slugo — na kar sem izjavil: „Jaz se pridružim protestu g. dr. Krisperja in tudi jaz zahtevam slovensko razpravo, ker je to po obstoječih zakonih in naredbah jedino pravo in zakonito. Sicer pa ne priznam g. senatnemu predsedniku pravica, da bi on sam razsodil, v katerem jeziku naj se vrši današnja razprava, temveč predlagam, da senat stori o tem sklep“.

„Also! Sie wollen den Senatsbeschluss?“ vpraša me na to g. senatni predsednik — na kar sem kratko odgovoril: „Sveda — na vsak način.“

Senat podal se je takoj v posvetovalno sobo in čez četrto uro naznanil je predsednik sklep senata, ki se je glasil, da se ima prizivna razprava vršiti v nemškem jeziku, in to iz razlogov, katere je senatni predsednik že poprej sam navedel in s katerimi se senat popolnoma strinja, dalje pa tudi uvažuje, da § 196. civilnopravnega reda ne zahteva razpravnega jezika pred sodišči, ker govori le o obliki pravde in kršenju oblike in ker se lahko ozira tudi na § 123. opravilnika, kakor končno glede na to, da je nemščina uradni in poslovni jezik (Amts- und Dienstsprache) c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu.

Razprava se je po tem takem vršila nemški, kar je gotovo krivično, ker ni nobenega predpisa, da bi se ne smelo razpravljati slovenski, ampak ravno nemška prizivna razprava v čisto slovenski pravdi nasprotuje obstoječim zakonom in že citiranim naredbam c. kr. pravosodnega ministerstva in je očitno kršenje v državnih osnovnih zakonih zajamčene jezikovne ravnopravnosti.

Referent, c. kr. višje deželne sodnije svetnik g. dr. Bayer, prebral je svoj, v nemščini ali v „interne Amtssprache“ sestavljeni referat, kateri je bil, kakor cela razprava v I. instanci, površen, vsled česar je gosp. senatni predsednik deloma sam, deloma po gosp. zapisnikarju pustil prebrati skoraj vse pravdne spise I. instancije od besede do besede, tako da so se vendar slišale pri nemški c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu — slovenske besede!

Pred zaključkom razprave predlagali smo vsi trije zastopniki z ozirom na to, ker je stvar vendar nejasna in ker se nobena stranka ni zaslila pod prisego, naj se zasliši drugotoženka Franciška Malinšek, oziroma prvotoženec Ivan Malinšek kot stranka pod prisego o okolščinah, katere smo natančno navedli ter naše predloge tudi utemeljili. S tem spravili smo senat zopet v zadrego, kajti, ako

bi bil tajeti storil sklep, da se bodo stranke zaslile v smislu naših predlogov pod prisego, onda bi bil svoj prvi sklep, da se mora razprava vršiti nemški, spravi ad absurdum, kajti stranke niso nemščine zadosti vešče ter bi se bile morale zasliti v materinem, slovenskem jeziku, z dragimi besedami, razpravljalo bi se slovenski, kar je bilo členom senata prav dobro znano — vsaj trem.

Iz teh škripcev, iz te dileme, rešil se je senat s tem, da je po daljšem posvetovanju — odklonil naše predloge in razglasil sklep, da se stranke ne bodo zaslile, ker je baje stvar že itak za razsodbo godna.

Po končanih govorih zastopnikov naznanil je senatni predsednik, da se bo razsodba razglasila čez približno 20 minut. Ta odmor porabili smo za odpošiljatev raznih brzojavov različnim listom. Razsodbo in razloge taiste razglasil je senatni predsednik nemški, strankam jih ni nihče tolmačil, in one niti vedele niso, pri čem da so, tako da je mene vprašal moj nasprotnik Ivan Malinšek, kako da je neki c. kr. višja deželna sodnja pravdo razsodila. — Ker je bil g. senatni predsednik — recimo — pozabil, da bi se bili morali razpravni zapisnik mi zastopniki podpisati, zahteval je to šele po objavljeni razsodbi vsled opozoritve od neke strani.

Prvi vzel sem zapisnik jaz v roke — ga površno pogledal ter izjavil: „Tega jaz ne podpisem, in sicer 1) radi tega ne, ker se razprava ni vršila v smislu naših predlogov slovenski in 2) radi tega ne, ker zapisnik ni pisan slovenski, na kar je senatni predsednik zapisnikarju ukazal, da naj to zapiše v zapisnik.“

G. dr. Klasinc je zapisnik podpisal, dočim je g. dr. Krisper izjavil, da tudi on iz od mene navedenih razlogov zapisnika ne podpisuje.

Stvar je bila s tem ob 2. uri popoldne čitala si lahko v popoldanski izdaji „Tagespostea“ članek: „Eine Sprachenfrage vor dem Grazer Oberlandesgerichte“ — ki pa ni popolnoma resničen, ampak tendenciozno zavit.

Tako se je tedaj vršila prva prizivna razprava v čisto slovenski pravdi I. instancije — pred c. kr. višjo deželno sodnijo v Gradcu dne 23. junija 1898. leta,

V Ljubljani, 20. julija.

K položaju. Grof Thun še ne obupa. Dasi so se vse dosedanje konference izjalovile, namerava — kakor se izraža „Vaterland“ — prirediti še „cel ciklus nadaljnjih konferenc.“ Včeraj so se vršila pogajanja glede jezikovnega vprašanja in menda gledé § 14. z nemško katoliško narodno stranko. Zastopali so jo: dr. Fuchs, baron Dipauli, dr. Ebenhoch in Karlson. V kratkem se vrše pogajanja tudi z jugoslovanskimi — slovenskimi in hrvaškimi — poslanci. Dr. Baerenreither je odpotoval zopet v Prago, da nadaljuje svojo misijo. Dr. Chlumecy je konferiral v nedeljo več ur z grofom Thunom, ki misli stopiti v razpravo tudi z drugimi moravskimi Nemci. Grof Thun torej še ni izgubil vse nade, da doseže podlago nadaljnjih pogajanj. — Izvrševalni odsek mladočeške stranke bode po sklepu zadnjega posvetovanja vladi predložil memorandum o jezikovnem vprašanju. V tej spomenici se bode naglašalo, da Čehi ne bodo delali nikakoršnih daljnjih koncesij in da ne bodo dovolili, da se jim vzame kaj od tega, kar se jim je doslej dovolilo. Tudi staročeški listi se izražajo v enakem smislu, češ, kar se je dalo češkemu narodu z jezikovnimi naredbami, je le majhen del onih pravic, katere mu gredo. — O posvetovanjih vlade z zaupniki nemške katoliške ljudske stranke ni možno ničesar izvedeti. „Politik“ je mnenja, da se ta posvetovanja ne nanašajo samo na jezikovni zakon, ampak da se gre za ustanovitev velike in trdne parlamentarne večine za prihodnje seje poslanske zbornice začetkom septembra.

Pamflet proti črnogorskemu knezu Nikoli. V „Nar. Listih“ v Belemgradu 16. t. m. je izšel dopis, da je neki Ivanović, naročen od razkralja Milana, napisal pamflet proti črnogorskemu knezu Nikoli in knezoviču Danilu. Z rokopisom pafleta je poslal Milan nekega stotnika v Osek k tiskarju Pfeiferju, da ga naj tiska. Pfeifer je vprašal bana Khuena, ali sme tiskati ta Milanov pamflet. Ker

➡ Dalje v prilogi. ➡

baa tega ni dovolil, je Pfeifer pošteniaku Milanu spis vrnil. „Obzor“ javlja, da je čitati zadnje čase v dr. Jos. Franka „Hrvatskem Pravu“ velike napade na kneza Nikolo ter vprašuje, ali ima morda dr. Frank zveze s pamfletistom Milanom.

Italijanski ministerski predsednik Pelloux je v zadnji seji zbornice znova pojasnil svoj politični program tako-le: Vzdržal bom red in mir ter bodem stanovskim bojem in izdajstvu dežele najneizprosnejši maščevalec. Naj reko v socijalno-demokratskem taboru kar hočejo, teorija revolucije, ki obljublja proletarijatu nebesa že na zemlji tekom toliko in toliko let, zavaja narod neizogibno k državljanskim bojem. Skrbeti treba za to, da dobi vsak svoje pravo, da pa hodi vsakdo po pravi poti ter se zakona boji, če ga že ne spoštuje. Vem pa, da pravo, zakon in avtoriteta ne dovedo do cilja, ako se država ob enem ne potruži, da izboljša gospodarski položaj naroda. Jaz ne maram nasilne vlade, pač pa skrbno upravo, ki bo onemogočila ruvanje prevratnih strank.

Zola-Dreyfus. Včeraj se je pričela znova — že v tretjič — obravnava proti Zoli, ker je trdil, da je francosko vojaško sodišče v Parizu „na povelje“ krivega majorja Esterhazyja oprostilo ter da je bil Dreyfus nedolžen. Zola je hotel s tem doseči revizijo Dreyfusove obsodbe, ki naj bi izkazala resnico. Sodišče pa se je izognilo vsaki reviziji ter obsodilo Zolo le radi nedokazanega izraza „na povelje“ v ječo. Kasacijski dvor je obsodbo iz formalnih pogreškov zavrgel. Tudi nova obravnava v Versaillesu se prvič iz formalnih vzrokov ni mogla vršiti, a vršiti se je začela v drugič včeraj. Afera Zola-Dreyfus je postala velepolitična in vlada se trudi na vso moč, da odbije vsako zahtevo revizije Dreyfusove obsodbe. Tudi druga obravnava v Versaillesu ne razjasni motne Dreyfusove afere, saj je tudi to sodišče zahtevalo izključno samo to, naj Zola dokaže, da je bil Esterhazy res na povelje oproščen. Zola tega seveda ni mogel dokazati ter je bil zato znova obsojen na leto dni v ječo in 3000 frankov globe. S tem pa še vedno ni javno neovržno in nedvomno dokazano glavno: da je bil židovski kapitan Dreyfus in ne Esterhazy izdajalec. Dokler pa se to ne zgodi, bode vstajala afera Dreyfus, naj jo pokopljejo še tolikrat, vedno in vedno iz groba. V interesu Francije je torej, da se podado javnosti neovržni dokazi, da je Dreyfus res izdajalec!

Ustanek v južni Kitajski. Doslej sta ne mirni le dve pokrajini južne Kitajske, Kwangsi in Kwangtung. Ustanek so aranžirale nekake tajne anarhistične družbe, katerim na čelu stojé Kitajci, ki so se v Ameriki in Evropi izobrazili. Ustanek je obrnjen proti sedaj vladajoči Mandžun-dinastiji. „Neue Freie Presse“ piše, da so tiste tajne družbe slične tudi prostozidarskim ložam, katerih člani so najbolj izobraženi ljudje. Člani morajo pri vstopu priseči, ter imajo posebne znake, tajne pozdrave i. dr. Največja teh družb je takozvana „Družba nebes in zemlje“ tudi „Zveza plavega lotosa“ zvana. Odkar je na prestolu sedanja dinastija, torej skoraj 200 let, obstaja ta anarhistična družba ter se poganja za to, da se zopet posadi na prestol nekdaš preganana Mung-dinastija.

Zavarovanje delavcev na Angleškem je storilo važen korak naprej. V veljavo je stopil namreč zakon, ki določuje važne določbe glede odškodnin, do katerih imajo delavci pravice v slučaju nezgode. Doslej so bile te pravice le iluzorične, ker so se delodajalci na jeden ali drugi način otrsli vseh zaveznosti. Po novem zakonu dobiva bode delavec v slučaju nezmožnosti za delo, dosmrtno podporo, do polovice tedenskega zaslužka, z najvišjim zneskom okoli 25 kron našega denarja, v slučaju smrti izplačala se bode svota trikratnega letnega zaslužka, to je mej 3500 do 7000 kron. Zakon je posnet po nemškem zakonu, a ne pozna prisilnih zadrug delodajalcev, katerim prepušča, da se sami zavarujejo proti denarnim izgubam. Železniške družbe in druge večje industrije so torej prostovoljno osnovala zadrug, druge pa se skušajo kriti za take slučaje pri zavarovalnicah, ki pa vse zahtevajo visoke premije, katerih zlasti manjši delodajalci ne morejo plačevati. Poleg tega nedostatka novega zakona je še drug, da velja le za delavce pri železnicah, v rudnikih in tovarniških podjetjih. Odškodnin bode plačati odslej nad sto milijonov kron na leto. Načrt zakona za obsežno starostno preskrbljenost delavcev s pripomočjo države pa je kraljevska komisija odklonila in se je to vprašanje zopet odgodilo.

Vojna se nadaljuje! Današnji časopisi javljajo, da so nade, da se sklene mej Španijo in Ameriko mir, zopet jako neznatne. Španeka vlada noče o miru ničesar slišati ter trosi celo lažnjiva poročila o vojni na Kubi. Dasi je istina, da se je predvčerajšnjim ob 9. uri dopoldne general Toral s 24 000 možmi Amerikancem podal, ter da je vse moštvo odložilo orožje, navzlic temu dejstvu pišejo oficijozni španski časopisi, da so se pogajanja radi predaje Santiaga razbila ter da se vojna junško nadaljuje. Španski časopisi pišejo tudi, da o miru sploh ne more biti govora, ako zahtevajo Amerikanci več kakor neodvisnost Kube. Vsled tega pa je javno mnenje v Združenih državah jako razburjeno in bojaželjnost raste znova rapidno. Senator Davis, predsednik senatnega odseka za zunanja dela, zahteva, da postanejo Kuba, Portorico in Filipini ameriški. In tudi vlada ne stavi dosti manjših pogojev. V vojnem svetu se vrše že posvetovanja glede invazije na Portorico ter glede blokade španskih luk. Španija doživi torej še nekaj ponižanj radi blazne trmoglavosti svojih generalov in ministrov, ako se pravočasno ne spametuje!

Špansko-ameriška vojna. O kapitulaciji španske posadke v Santiagu, o kateri smo že poročali, nam je dostaviti še nekoliko podrobnosti. Pred Santiagom koncentrovana ameriška vojska broji okoli 50 000 mož s 60 topovi, vojnih ladij ameriških pa je 32 zbranih v tamošnjih vodah. Pogoji o kapitulaciji obsežajo vso špansko vojsko posadke Santiaga in ozemlja, ki je označen v predajni pogodbi ter ves vojni material. Španski častniki obdržé svoje orožje, ko se prepeljejo nazaj v domovino, podčastniki in vojaki pa samo one predmete, ki so njih osebna last. Španski poveljnik sme saboj vzeti tudi vojne arhive Američanom izročenega ozemlja. Prostovoljci, narodna straža in guerilas smejo, ako to želé ostati na Kubi v prostosti, a izročiti morajo za čas vojne svoje orožje. Govori se, da bodo američanski komisariji predlagali vladi, da smejo španski vojaki vzeti saboj orožje, v priznanje njihove hrabrosti. Po izpovedi generala Torala je štavilo španskih vojakov, ki se vrnejo po kapitulaciji v domovino, okoli 24 000 mož. — Watsonovo brodvje, ki je namenjeno bombardirati španska mesta ob evropski obali, je bajé dospelo že v Tanger. Kakor se poroča iz Rima, pa hoté evropske vele-vlasti odločno ugovarjati temu, da bi se tako bombardiranje res izvršilo.

Slavnostni koncert učitelj. abiturijentov.

V proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. se je vršila v soboto v Ljubljani prva svečanost. Priredili so jo v okrašeni Sokolovi dvorani z najlepšim vspehom abiturijentje obeh tukajšnjih učiteljskih in sicer na korist učiteljskemu konviktu.

Slavnostni značaj koncerta in njega dobrodelni namen pa vender-le nista privabila neke apatične vrste meščanov, ki se je — kakor vedno — odlikovala žal, tudi to pot s svojo odsotnostjo. Zlasti pa obžalujem, da se koncerta niti ljubljanski učiteljski ni domalega nič udeležilo. Da opazili smo, da je manjkalo celo veliko število letošnjih abiturijentinj. Obžalujem to tolikanj bolj, ker se je to splošno opazilo! O stanovski zavednosti in kolegijalnosti taka apatija pač ne pričá!

Navzlic temu graje vrednemu dejstvu pa je bil koncert dobro obiskan ter so se ga mej drugimi udeležili gg. župan Hribar, cesarski svetnik Murnik, predsednik trg. zbornice Perdan, dež. šolski nadzornik Šuman, zastopnik ekselence barona Heina, dež. vladni svetnik pl. Rühling, ravnatelj Hubad z nekaterimi profesorji, mnogo edličnih dam, velikošolci in častniki domačega polka.

Vzpored koncerta se je odlikoval pa veleokusni sestavi in s prav primernimi točkami za jubilejno svečanost. Zasluge za to ima dirigent gospod Jos. Čerin, ki je zopet pri tej priliki dokazal, da more tudi s pičilim številom pevcev v naglem času prirediti najlepši, najzanimivejši in umetniški koncert. Občinstvo mu je to priznavalo z obilnim ploskanjem.

Po Reineckovi „Jubilejski overturi“ je govoril g. Fr. Hauptman svoj patriotizma in lojalnosti polni prolog, ki se je prav dobro zaključil s cesarsko himno, katero je pel mešani zbor unisono s spremljevanjem vojaškega orkestra. Za tem se je pela prav živahno Nedvédova „Dijaška“ za moški zbor in se je v nji odlikoval g. Jos. Mahorčič s svojim tencr-solo. V nadaljnjih dveh točkah je nastopil znani simpatični baritonist g. R. Vrabl ter zapel Foersterjevo težko „Vprašanje“ ter Schumannovo zanimivo in karakteristično pesem „Grenadirja“. G. Vrabl nima sicer velikega glasu, a zna ga izvrstno porabiti, saj je pevec, ki se odlikuje z velikim občutkom ter z dobro izvežbanostjo.

Na viharo ploskanje je dodal g. Vrabl še Vilharjevo „Nezakonsko mater“. Pri vseh 3 točkah ga je mojstrsko spremljal g. vodja Čerin. Jako simpatični sta bili naslednji dve točki za ženski zbor s klavirjem (g. Čerin): Drahlovskega v narodnem slogu pisano in s pristnim slovanskim značajem se odlikujoče „Jabolko“ in elegična Bendlova pesem „Pomlad, dekle...!“ Obe pesmi sta napravili najlepši vtisk ter je občinstvo vrlim pevкам opetovano glasno izrazilo svoje popolno priznanje. Dvočakov mešani zbor „Padle so pesmi v dušo mi“ je jeden najoriginalnejših, najlepših in visoko poetičnih mešanih zborov, kar jih premore glasbena literatura. Pel se je dovršeno, vendar bi bi bil napravl še večji vtisk, ako bi bilo število pevcev večje, kar bi pripomoglo zlasti do finejšega izražanja ff in pp — Čustva polna slika „Slovo od gozda“ Mendelssohn-Bartholdyja je hvaležna koncertna točka s premnogimi lepimi temi in najnežnejšimi efekti. Pela se je tudi prav dobro. Najkrasnejša pa je bila poslednja točka: Mogočna Bruchova glasba „Rimski slavošpev“ za mešani zbor z orkestrom. To je divna, slikovita skladba, v kateri so pokazali vsi trije sodelujoči faktorji svoje največje znanje: dirigent, zbor in orkester so stali v tej točki na vrhuncu svoje glasbene umetnosti. Veseli nas, da nismo čuli te prekrasne kompoziciji zadnjič, nego jo postavi vrli „Slavec“ pri prvi priliki na svoj repertoar. — S tem je bil prezanimivi in splošno zadovoljujoči koncert završen in pričela se je prosta zabava ter ples.

Ples je bil prav eleganten in jako animiran. Četvorke je vodil g. Fr. Hauptman. — Pet je že davno minilo, ko se je zaplesala v slovo zadnja polka hitra.

V nedeljo zvečer se je vršil o zgorenji kavarne „Nar. doma“ še poslednji zabavni večer abiturijentov in abiturijentinj, katerim kličem: Bog z Vami pri delu za mladino in domovino!

— v —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. julija.

— (Kofiskacija.) Včerajšnja številka našega lista je drž. pravdnistvo konfiskovalo radi treh odstavkov v govoru dr. Stora. V dotičnih odstavkih se je govorilo o častivrednem senatnem predsedniku Ledenigu in o slovenskem senatu pri graškem nadsodišču.

— (Izredni občni zbor odvetniške komore kranjske dne 17. julija) je s 16 proti 3 glasom sprejel nasledno resolucijo: Izvanredni občni zbor odvetniške zbornice kranjske protestuje proti sklepu c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu z dne 23. junija 1898., s katerim se je zastopnikom in strankam zabranilo slovenski razpravljati pri prizivni razpravi, in sicer se sklicuje zbornica na člen 19. drž. osnovnih zakonov, s katerim je slovenščini zajamčena enakopravnost in se sklicuje na temeljna načela novega civilnega procesa. — II. Občni zbor nalaga odboru, naj izdela v tej zadevi spomenino na justično ministerstvo in na ministersko predsedništvo ter — III. odpošlje deputacijo, da izroči spomenico s prošnjo, da se naj uradoma ukrene vse, da se osigura slovenščini polna veljava pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Gradcu.

— („Naša straža“ in „Slovenski List“.) Komaj se je ustanovilo društvo „Naša straža“, že se ga je z znano eskamotersko spretnostjo polastilo glasilo naših salonskih in gorjanskih krščanskih socijalistov ter ga izkorišča v svoje namene. Da se je društvo ustanovilo, je zopet jedina zasluga „Slovenskega Lista!“ Kar je dobrega pri nas, to se vse rodi najprvo v glavi gospoda Koblarja; da ni Schwarz staknil smodnika, staknil bi ga bil ta prebrisani kurat, in da ni slučajno gospod Bog vstvaril sveta, vstvaril ga je brez dvojbe gospod kurat Koblar, in sicer še mnogo prej nego v sedmih dneh! Čast komur čast! Zategadelj se ne čudimo, če hvali „Slovenski List“ svoje zasluge pri „Naši straži“, in če se s krščansko socijalno ponižnostjo veseli tega svojega uspeha. In ker je dosti Slovencev, ki o teh zaslugah ničesar ne vedó, je le pametno, da zvonijo o njih „Slovenski List“, ker dandanes ne vozijo preslabo tisti ljudje, ki so sami svojih lastnih del zvonovi. Istotako pametno je, če „Slovenski List“ „Našo stražo“ uporablja v to, da vdriha po liberalnih prvkih in družih takih strahovih, ki so ob svojem času hoteli ob „kruh spraviti“ zaspanega uradnika mestne hranilnice, ki ni ne liberalci in ne klerikalec. Čisto pametno je tako! Pri ustanovitvi „Naše straže“ se je kazala lepa sloga, in ker vsaka dobra reč, če je je preveč, škoduje, je le hvale vredno, če se „Slovenski List“ pošteno trudi, da bi se „Naša straža“ v bodoče ne opirala na tisto slogo, na ka-

tero se je opirala pri svojem rojstvu! — Tudi deželni odbor kranjski dobi svojo brco, in naš kurat se nad to vrhovno avtonomno oblastnijo prav od srca krohota, ker ga ima že čez leto dni v disciplinarni preiskavi, pa se mu še do sedaj ni nič zgodilo! Opravičeno je to krohotanje, in tudi mi skoraj ne dvomimo, da je najpametnejše — ker se bode „Naša straža“ prej kot ne obrnila za podporo do deželnega zbora — če se najprej deželni odbor pošteno oklesti in pred svetom osmeši! — In končno ne smejo v odbor drugi, nego samo tiste delavne moči, ki se zbirajo okrog „Slovenskega Lista“. Tudi to je prav! Štefe, Koblar, Kregar, mladi Turk in drugi — ti bodo delali, drugi bodo pa denar dajali! Tako je vse v najlepšem redu, in prepričani smo, da bode „Naša straža“ doživela sivo, sivo starost, in da bode obstajala vsaj do tistega časa, ko bode deželni odbor kranjski dognal tisto disciplinarno preiskavo, iz katere kurat Koblar svoje norce brije! Bogu pa smo po vsi pravici hvaležni, da so patroni „Slovenskega Lista“ blagovolili vzeti „Našo stražo“ pod svoje krilo! —

— (Imenovanja na državni železnici.) S 1. julijem so bili imenovani: inšpektorjem g. Jos. Detela, načelnik državne postaje v Ljubljani, oficijalom gosp. Josip Pleteršnik v Kranju, adjunkti gg. V. Ječminek, Iv. Deutchmann in Makso Jeglič v Ljubljani ter Avg. Inglic v Vižmarjih.

— (Shod slovenskih odvetnikov in notarjev, odvetniških in notarskih kandidatov iz vseh slovenskih pokrajin.) Shodu so došli naslednji brzojavni pozdravi: „Branite pravdo vdove domovine in priporite ji, da se v Slovencih povsod in vedno uveljavi vsaj § 19. osnovanega zakona.“ — „Celjsko politično društvo „Naprej“. — „Ne vdajmo se, kliče neustrašenim braniteljem svetih pravic naroda in jezika slovenskega.“ — Celjski „Sokol“. — „Želeč, da obrode na današnjem shodu storjeni sklepi obilo dobrega sadu, kliče mo zborovalcem pristrčen Na zdar!“ — „Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celji.“ — „Slovenski delavci, katerim je materinsčina draga kakor kruh, kličejo Vam: Le tako odločno in vztrajno naprej!“ — „Celjsko delavsko društvo“. — „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud Vam Bog blagoslovi!“ — „Celjsko pevsko društvo“. — „Živele Vaše delo in dal Bog, da kmalu dospemo do polne ravnopravnosti. Slava zborovalcem!“ — „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem.“ — „Važnemu posvetovanju želi obilo vspeha — Uredništvo Mira.“ — „Zadržan osebnostno udeležiti se splošnega shoda, sem v duhu z Vami in kličem slavnostno: Vivat justitia!“ — Svetina v Pliberku.“ — „Vsled nepričakovanih ovir zadržan, vdeležiti se shoda, pozdravljam udeležnike, želim najboljšega uspeha, odobrujem namen in sklepe shoda.“ — Odvetnik Franko v Gorici.“ — „Uradno zadržan, pridružujem se vnaprej vsem sklepom in korakom današnje skupščine v doseg popolne enakopravnosti našega jezika na vseh sodnih instancijah.“ — Dr. Triller v Tolminu.“ — Gosp. dr. Tavčarju je došla naslednja brzojavka: „Ne udajmo se, naravni in pisani zakoni so z nami.“ — Dr. Cukon, Dr. Abram v imenu ostalih pravnikov v Trstu.“ — Razen tukaj navedenih telegramov je na shod došel tudi brzojavni pozdrav notarja Šlambergerja iz Ljutomerja. — Da bi kdo naše ponedeljske novice glede arangementa shoda notarjev in odvetnikov ne tolmačil napačno, konstatujemo, da g. dr. Stor, ki je že tri tedne na letovišču, z arangementom ni bil v nobeni zvezi, da torej naša očitavanja njega kar nič ne zadevajo.

— (Shod slovenskih županov in učiteljev.) Kakor je našim čitateljem že znano, zberó se dne 16., oziroma 17. avgusta slovenski župani s Kranjske, Štajerske, Koroške in s Primorja v beli Ljubljani, da povodom 50letnice vladanja presvetlega cesarja Franca Jožefa v slavnostni seji sklenejo udanostno adresno Njega Veličanstvu. Pričakuje se, da se bode pri tej priliki zbralo v Ljubljani okoli 500 slovenskih županov. Dne 31. julija, oziroma 1. in 2. avgusta pa se zberó v našem mestu slovenski učitelji in učiteljice iz vseh slovenskih pokrajin k X. skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. Svoj prihod k tej skupščini pa je naznanilo tudi lepo število hrvaških in čeških učiteljev. Tudi patrijotično naše učiteljstvo imelo bo dne 2. avgusta slavnostno zborovanje ter bo po posebni deputaciji gosp. deželnemu predsedniku izročilo adresno na Njega Veličanstvo. Kakor se da sklepati po dosedanjih prijavah, utegne se ob tej priliki zbrati v Ljubljani okoli 400 učiteljev in učiteljic. Samo ob sebi je umevno, da za takloko ljudij v tukajšnjih hotelih ni dobiti prenočišča; sestavi se je torej poseben odbor, ki bode skušal udeležencem omenjenih shodov preskrbeti prenočišča v privatnih hišah. Vsi oni someščani, ki bi hoteli bodisi proti plačilu, bodisi brezplačno prenočiti jednega ali več gostov, se uljudno prosijo, da izvolijo to naznaniti do 25. julija magistratnemu ekspeditorju gospodu I. Kališu.

— (Milodari za potresom ponesrečene Dalmatince) se bodo po odredbi ministerskega predsednika Thuna pobirali po vsi Avstriji. V narodnih krogih ljubljanskih so se taki milodari že začeli pobirati in bomo v kratkem prijavi prvi izkaz došlih podpor. Komur dotična nabiralna polna ne bi prišla v roke, lahko pošlje svoj prispevek naravnost uredništvu našega lista, ki bode vse take milodare izkazovalo in odposlalo takoj na svoje mesto. Akoravno sami še nismo preboleli hudih ran, katere nam je povzročil potres, ravno nas, ki po izkušnji vemo, kako blago de bratska podpora v takem trpkem položaju, veže sveta dolžnost, da se po svojih močeh spominjamo nesrečnih bratov, ter jim priskočimo na pomoč! Vsa, tudi najmanjši dar bode torej dobro došel!

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) priredi v četrtek dne 21. t. m. večerni izlet na Jezico k „Alešu“. Odhod ob 7. uri z dirkališča.

— (Znamke na korist družbi sv. Cirila in Metoda.) Pišejo nam: Gosp. Schwen t n e r, knjigar na Dvornem trgu, je naprosen od gosp. Borovščaka v imenu družbe sv. Cirila in Metoda, sprejel prodajo rabljenih znamk v zavitkih. Da bodo rodoljubni nabiraleci znamk po njih pridno segali, je menda umevno, ker se prodajajo v korist šolske družbe. Znamke so se nabrale iz milodarov, in na ta način je družbi možno oddajati jih prav ceno. G. Borovščak nabira še dalje take znamke na korist družbe sv. Cirila in Metoda, ki se naj pošiljajo v Ljubljano, Gospodske ulice št. 5. Znamke in karkoli koleki se tudi sprejemajo. Nabiraleci in nabiralke, oglašajte se prav pridno!

— (Z južne železnice.) Te dni je bil v vstopni dvorani (vestibul) tukajšnjega kolodvora zraven stališča vratarja postavljen avtomat za vstopnice na peron. Ako se vrže v odprtino 20 vinarjev, pade vun listek, s katerim je dovoljeno jedenkrat iti v notranje, občinstvu sploh odprte kolodvorske prostore.

— (Shod slovenskih posojilničarjev.) S tem obžalujemo, da načelstvo „Gospodarske zveze“ in „Zveze kranjskih posojilnic“ odsvetuje svojim posojilnicam, da bi se udeležile tega shoda, ki smo ga sklicali v Ljubljano na dan 1. avgusta, oziroma 31. julija t. l.; zlasti obžalujemo to izjavo, ker se ni v njej navedel niti jeden razlog, zakaj se to odsvetuje. Saj se od naše strani ni nameravalo podirati, kar zida omenjena ljubljanska gospodarska organizacija. Mi smo shod v ta namen sklicali, da bode lahko enkrat na javnem shodu zastopane vse slovenske posojilnice, katerim bode prilika dana, izraziti se o vseh načelih in o celoskupni organizaciji slovenskega posojilništva. Radi tega bi bili tudi radi slišali glasove tistih domoljubov, kateri vodijo omenjeno ljubljansko gospodarsko organizacijo, zoper katero nimamo bistvenih predsodkov. — Načelstvo „Centralne posojilnice slovenske.“

— (Poroke) V Velikih Laščah poročil se je predčerašnjim g. Josip Pavčič z gđ. Danico Šufaljevo in gosp. Anton Hočev var iz Rudolfovega z gđno. Pavlo Hočev arjevo. Ljubeznivima gospicama in vrlima narodni koma naše najiskrenejše čestitke! — Danes dopoldne se je poročil v Novem mestu gosp. Viktor Vasič, pristav mornaričnega komisarijata v Pulju, z gđ. Melanijo Poznik, hčerjo g. notarja dra. Poznika v Novem mestu. Iskreno čestitamo!

— (Premovanje konj) Tudi letos delila se bodo na Kranjskem državna darila v srebrnih golonarjih in srebrnih svetinjah, kakor tudi priznanjskih diplomah za najlepše kobile in žrebce, in sicer v naslednjih konkurenčnih postajah: Dne 24. avgusta v Lescah za okrajno glavarstvo Radovljica; dne 25. avgusta v Kranju za okrajno glavarstvo Kranj; dne 26. avgusta v Kamniku za okrajno glavarstvo Kamnik; dne 29. avgusta na Vrhniki za mesto Ljubljano in za okrajno glavarstva ljubljanska okolica, Logatec in Postojna; dne 30. avgusta v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje; dne 3. septembra v Trebnjem za okrajno glavarstvo Rudolfovo in Litija; dne 5. septembra v Šent Jerneju za okrajno glavarstvo Krško in Črnomelj. Pri tej priliki zapisovali se bodo tudi triletni, za plemo sposobni žrebci, ki bi se utegnili pozneje kupiti. V Bohinju priredi kmetijska družba dne 23. avgusta premovanje konj. v Št. Jerneju pa dne 4. septembra konjsko dirko v trab.

— (Podružnica slov. planinskega društva v Radovljici) naznanja tem potom program izleta na Stol. Skupni odhod izletnikov je v nedeljo dne 24. t. m. ob 6. zvečer od postaje Žerovnica do Valvazorjeve koče, kamor se dospe v poldrugi uri. Za prenočišče in pijačo je skrbjeno. Zvečer zažge se pri koči velik kres. Odhod proti vrhu ob 3. zjutraj. Povratek ali v Begunje po novomarkirani poti, ali pa nazaj v Žerovnico, kamor se dospe že k vlakoma ob 9. oziroma ob 9. 24 min. — Ob neugodnem vremenu preloži se izlet z istim vspreedom na prihodnjo nedeljo.

— (Iz Sturij) se nam piše: V „Slovencu“ štev. 155 se nekdo zaganja v tukajšnje županstvo, ter mu očita vsakovrstnih nerednosti. Možiček, ki je prišel k nam zgago delat, se jezi v „Slovencu“

na županstvo, češ, čas, da se volitve razpišejo, je že potekel, glavarstvo samo opominja župana, da je njegovo triletno službovanje že zjavno minulo, a vzlic temu se ne gane nikdo, misleč si, „ribarimo v kalni vodi“, dokler je mogoče. Ker „Slovenec“ dopisnik ni v občinskem odboru, kar pozitivno vem, ne more vedeti, kaj je pisalo slavno o. kr. okrajno glavarstvo tukajšnjemu županstvu. Sicer se pa lahko potrudi v občinsko pisarno, kjer razvidi, da ni glavarstvo nikdar opominjalo tukajšnjega županstva na njegove dolžnosti. Dalje očita „Slovenec“ dopisnik županstvu, ali bolje rečeno županu samemu, nepoznanje postav, sosebno nepoznanje § 19. Nočem tukaj naštevati, kateri in koliko paragrafov mi je šlo v dobi mojega triletnega službovanja v kri in meso, a smelo trdim, da takega modrijana, kakor je „Slovenec“ dopisnik, v koš stlačim. Dopisnik obeša tudi sedanjemu županstvu, da bo prihrumela na njega grozovita „čistilna nevihta“. No, hvala Bogu, teh burnih časov se ni treba županstvu prav nič bati, v svesti si je, da je hodilo vedno prava pota ne oziraje se na strankarstvo, posebno ne oziraje se na one može, kateri bi radi zavlekli občinski voz v klerikalni tir. Sicer pa ruvati in obrekovati je lahko, kaj ne gosp. dopisnik, a fakta navesti, to je malo težavnejše, ker jih — ni. Slednjič pravi dopisnik, da izsiljuje županstvo pooblastila za tekoče volitve že sedaj. Mož misli, da je zavaljal županstvu strašen udarec. Dopisnik je pa videl menda le dim, a ognja ne. Zakaj ne pove, čegavo pooblastilo se je izsiljevalo? Pošten človek ne hodi kakor maček okoli vrele kaše, a dotakniti se je še boji. Ker se „Slovenec“ dopisnik ne zna drugače boriti, kakor z obrekovanjem in lažmi, je pač naravno, da mu v prihodnje ne bom več odgovarjal. — Ivan Šapla, župan.

— (Tatvina.) V noči 17. t. m. zgodila se je v Šmarji na dolenski železnici prekanjena tatvina. Ulomil je tat v kaplanijo in ukradel gospodu kaplanu D zraven postelje na stolu ležečo obleko, nekaj denarja in žepno uro z verižico. Akoravno je dotični gospod z očali na nosu spal, vendar ni tatu videl.

— (Ubil se je) 11. t. m. zjutraj v Godoviču pri Logatcu 63letni hlapec Janez Božič, ko je padel z lestve.

— (Požar.) V Tržiču je nastal 16. t. m. ob 3. uri popoldne ogenj, ki je upepelil kajžo Neže Jagodic. Ker je mož Neže Jagodic sumljiv, da je zažgal kajžo v pijanosti, ga je orožništvo odvedlo na okrajno sodišče v Kamniku.

— (Zagorski Sokol) priredi v nedeljo, dne 24. julija t. l., pri ugodnem vremenu celodnevni izlet v Boštanj na Dolenjsko, kamor vabi vse rodoljube. Zaradi kosila oglasiti se je treba pri gospodu Al. Drmelju v Boštanju.

— (Vipavska železnica) Županstva po vipavski dolini so dobila tole obvestilo: „Visoko c. kr. železniško ministerstvo namerava uvesti v novjšem času v dopolnitev studijskega gradiva občna tehnična dela za železniško progo od Ajdovščine v Postojno in od Razdrtega na Divačo. Za izvršitev potrebnih del na planem pridejo inženirski oddelki sredi meseca julija na lice mesta.“

— (Štajerska učiteljska zaveza.) V kratkem bo glavno zborovanje štajerske učiteljske zaveze, v kateri so bili doslej združeni slovenski in nemški učitelji. Dobro leto je tega, kar so mariborski nacionalsci začeli agitovati za to, da se štajerska učiteljska zveza postavi na nemškonacionarno stališče in da vrže slovenske učitelje čez prag. Pri dotičnem zborovanju se nacionalcem njihov namen sicer ni posrečil, a pokazalo se je vendar, da slovenski učitelji ne bodo mogli dolgo ostati v štajerski zvezi. Sedaj malo pred glavnim zborovanjem, se je gonja proti slovenskim učiteljem zopet začela. Pri tem hujskanju seveda nemški kulturo nosci ne pozabljajo, zasramovati našega naroda na tisti omikani, fini način, kakor je navaden razen pri Nemcih tudi pri Hotentotih in Patagoncih. Morda bi bilo še najbolje, ko bi slovenski učitelji štajerski zavezi pokazali sami hrbet.

— (Goriško učiteljstvo in knezonadškof dr. Missia.) Z Goriškega nam pišejo: Pri zadnjem rednem zasedanju našega deželnega zbora se je na ročilo deželnemu odboru, da do prihodnjega zasedanja izdela načrt za deželni šolski zalog, kajti jedino po tej poti bi se dalo pomagati učiteljstvu iz sedanjega rezalostnega stanja. (Učitelji, ki službujejo že od 1882. leta, imajo še vedno plačo 400 gld.) Italijanski poslanci so glasovali sicer proti temu predlogu ali z glasom rajnega knezonadškofa imeli so slovenski poslanci večino in predlog je bil sprejet. Ni dvombe, da bi bil dotični predlog danes že zakon, ako bi bilo dano rajnemu knezonadškofu dalje živeti in vdeleževati se delovanja v deželnem zboru. Toda na veliko žalost vsega učiteljstva prišlo je drugače. Že dve leti zaporedoma ne deluje neš deželni zbor in tudi ne more delovati, ako ne pride v deželno zbornico rešitelj — knezonadškof, da s svojim glasom pomaga premakniti naš politični voz. Zato vse učiteljstvo goriške dežele nestrpno pričakuje bodočega zasedanja, ker pričakuje z gotovostjo, da sedanji knezonadškof dovrši, kar je preblagi njegov prednik

započel. Ako bi nas pa šeto poslednje upanje prevarilo, tedaj nam ne preostaja drugega, nego izseliti se. Že v tekočem šolskem letu nas je zapustilo mnogo tovarišic, ki so odšle na Kranjsko in na Štajersko in tudi od letošnjih abiturientk ne ostane nobena v domači deželi, tako da bo več razredov zaprtih. Učitelje veže sicer štipendij, vsaj šest let službovati v domači deželi, ali tudi če bi jim bilo izplačati onih 200—300 gld., kaže jim bolj oditi na Kranjsko ali Štajersko, nego doma ostati. Na Goriškem mora učitelj čakati do blizu 20 let, da pride do plače 500 gld., na Kranjskem dobi pa že v 3. letu tako plačo, v 10. letu pa vsaj 600. Jednake bolj ugodne razmere so tudi na Štajerskem. To naj blagovoljno uvažujejo višja šolska oblastva, deželna vlada in sploh vsi oni, ki jim je mar za napredek in omiko ljudstva. Mi pa še vendar prikažujemo rešitve jedino le od našega kneza in nadškofa.

— (Žalostna dogodba.) Primorski listi, italijanski in nemški, poročajo, da je drž. pravdnštvo v Gorici dalo zapreti duhovnika Tomaža Guggenbergerja iz Jagrišč in da ga toži radi hudodelstva javnega nasilstva, težke telesne poškodbe in več drugih deliktov. Listi pravijo, da je Guggenberger poskušal priti k nekemu dekletu, kat-ro pa se ga je branilo in mu je vrata pred nosom zaprlo ter je zaklenilo. Guggenberger je dekletu grozil s smrtjo, a ker tudi to ni nič zaleglo, je vrata ulomil in ker se dekle še ni udalo njegovim željam, ampak se je njih izvršitvi ustavljalo, je Guggenberger vzel revolver in ustrelil na dekleta dvakrat. Dekle je težko ranjeno. Guggenbergerja so orožniki odgnali v zapor v Gorico.

— (Ali je slovenska ljudska šola v Trstu potrebna?) „Edinost“ poroča: Na c. kr. nemških ljudskih šolah v ulici Annunziata in Fontana sta bila lanskega leta 1202 učenca. Italijanov 698, Slovencev 318 in Nemcev samo 201. V šoli v ulici Fontana je bilo 139 deklic, in sicer po narodnosti: 70 Italijank, 26 Slovencek in 43 Nemk. Pomislamo sedaj: koliko je na teh šolah otrok slovenske narodnosti, ki pa niso izkazani kakor Slovenci; koliko jih je po italijanskih ljudskih šolah, koliko jih je v zavodih družbe sv. Cirila in Metoda, pa si naredimo lahko sodbo, da li je potrebna slovenska ljudska šola v Trstu ali ni potrebna? Menimo, da te številke govore tako glasen govor, da so vsa „komisijonalna poizvedovanja“ gola in krvava — ironija.

— (Dviganje potopljenih ladij) Pred 86 leti, za časa druge francoske okupacije, pogreznila se je v Trstu blizu pomola San Carlo vled eksplozije smodnika francoska fregata „Danae“ in z njo tudi vojna blagajnica, v kateri je bilo bajne več milijonov frankov. V prejšnjih časih se je večkrat mislilo na to, dvigniti ta zaklad — a brez uspeha. Zdaj se je lotil neki konsorcij z nova dela z boljšim uspehom. V ponedeljek se je posrečilo očistiti trup ladije blata, v katerem je bila pogreznena. Dva močna parna pontona sta potem dvignila trup do 5 metrov pod morsko površino. Ker pa so se popolne potrgale nekatere verige in vrvi, se je moralo z delom prenehati. Zanimivi prizor je privabil na vzlic silni vročini veliko gledalcev, ki so s kopnega zasledovali napredovanje dvigalnih del, ali pa v čolnih se vozili okoli mesta, kjer se vrše ista.

— (Razpisane službe) Pri okrožnem sodišču v Mariboru mesto deželno sodnega svetnika. Prošnje do dne 23. julija predsedstvu okrožnega sodišča v Mariboru. — Pri deželnem sodišču v Gradcu mesto kancelijskega predstojnika II. vrste, eventuelno mesto oficijala II. vrste ali kancelista v področji deželnega sodišča graškega. Prošnje do dne 24. julija predsedstvu deželnega sodišča v Gradcu. — Na štirirazrednici v Radeču h pri Zidanem mostu drugo učno mesto s 500 gld. plače definitivno ali provizorno (360 gld.) Imenovani učitelj utegne dobiti tudi pouk ekskurendni šoli v Podkrajju (140 gl.) Prošnje do dne 25. julija okrajnemu šolskemu svetu v Krškem. — Na zavodu za oficirske sirote v Hartenbergu na Dolenjem Avstrijskem s 1. septembrom dve mesti ljudskih učiteljic. Prednost imajo bivše gojenke zavoda v Hernalsu. Prošnje do dne 25. julija drž. vojnemu ministerstvu. — Pri okrožnem in okrajnem sodišču v Novem mestu tri mesta sodnih slug z letno plačo 300 gold, 25% aktivitetno priklado in uradno obleko. Prošnje do dne 29. julija predsedstvu okrožnega sodišča v Novem mestu. — Pri okrajnem sodišču v Slovenjem Gradcu in pri okrajnem sodišču v Wolfbergu mesti uradnih slug. Prošnje do dne 31. julija, za prvo okrož. sodišča predsedstvu v Celju, za drugo dež. sodišča predsedstvu v Celovcu.

* (Vseslovanski sokolski sestanek) V spomin Franciška Palackega se vrši velika narodna slavnost v rojstvenem mestu Palackega, t. j. v Valaš. Meziříčih (Moravsko), dne 13. in 14. avgusta. Sokolska in druga narodna društva, ki se te slavnosti udeležijo, imajo brezplačno stanovanje. A tudi pojedinci je dobé brezplačno, ako se javijo odboru „Sokola“ v Valaš. Meziříčih. Slavnostni govornik bo praški župan dr. Podlipny.

* (Potresi v Dalmaciji) se ponavljajo še vedno. V Trilju sta bila v nedeljo in v ponedeljek dva jako močna sunka. Ponedeljski sunek je trajal nad dve sekundi.

* (Življenja se je naveličala) sedemletna deklica Katarina Bujta na Dunaju ter hotela skočiti v Dunav. Toda pravočasno je prihitel redar, kateri je zabranil njen čin. Pri policijskem ravnanju je deklica tožila, da jo doma vedno pretepajo, vsled česar se je hotela usmrtiti. V resnici pa je otrok zelo pokvarjen ter tudi že redarstvu vsled postopanja dobro znan.

* (Nesreča v rudniku) V gornji Šleziji se je zgodila v Gothardovem rovu Pavlovega rudnika v Morgenrothu velika nesreča. Ko se je spuščalo 24 rudarjev v rov je skočila vrv iz zapornice in vseh 24 rudarjev je padlo 53 metrov globoko v rov ter se ubilo. Izvlekli so jih vse mrtve in grozno razbite.

* (Bojčev in Novelić obešena) Z nenavadno tajnostjo se je izvršila smrtna kazen bivšega edintanta bolgarskega kneza, stotnika Bojčeva in policijskega prefekta Novelića. Pred 6 meseci sta bila obsojena, ker sta umorila pevko Simon, ljubico oženjenega Bojčeva. Šele minoli torek zvečer sta izvedela obsojenca, da morata na vešala in v sredo zjutraj sta bila obešena. Trupli sta ostali celih 46 minut na vešalih. Bojčev do zadnjega hipa ni vrjel, da bo obešen ter je veselo pušil, jedel in pil. Novelić pa je bil spokornejši. V Bolgarski nimajo krvnikov, nego opravljajo ta žalostni posel kak cigan ali — mesar za „honorar“ jednega napoleondora. To pot se je našel mej kazencni človek, ki je obesil svoji kolegi dosti naglo. Novelić se je spovedal, Bojčev pa ni maral duhovnika.

* (Okradel je sirote) Blagajnik sirotneke blagajne v Aradu, neki Ivan Krivany — kakor ime kaže pristen Madjar — je pomeveril 270 000 gld. ter pobegnil.

* (Časopisje v Zjedinjenih državah) je jako razširjeno. Severna Amerika šteje 2200 dnevnikov ter 15 000 listov, ki izhajajo po jedenkrat v tednu, dvakrat ali jedenkrat v mesecu; in sicer izhajajo ti časopisi v 24 jezikih. Največ je seveda angleških listov, a dobijo je tudi ruski časnik, sedmero hrvatskih in slovenskih, petero čeških ter najmanj poljskih časopisov. Razen tega je v obli meri zastopan španski, portugalski, kitajski, armenski, danski, italijanski, finski, holandski, litavski, ter v prvi vrsti nemški in francoski jezik.

* (Rafinirana osveta.) Nedavno se je razpravljalo pred sodiščem v Melbourne čuden slučaj. Neka Lena Collinsova je tožila Reginanda Hobbyja, da se je poročil z njo, dasi je bil poprej že oženjen in je njegova prva žena še živeča. Toda Hobby je izjavil da je bil onega dne, ko se je v drugič poročil, tako — vinjen, da ni vedel kaj dela, kar je tudi Lena Collinsova potrdila. Ona sama je prisilila Hobbyja da je šel z njo k duhovniku, kateri ju je poročil. Druzega dne, ko se je iztrnil, mu je pa pokazala poročni list, na kar je začel Hobby vse svetnike na pomoč klicati, da on ni kaj takega učinil, ker je že oženjen. Collinsova je izjavila, da je prisilila Hobbyja do zakona iz osvete, ker jej je že pred prvim svojim zakonom dvoril, a se je potem poročil z drugo. Vkljub tej izjavi in vkljub Hobbyjevi pijanosti je bil obtoženec vendar proglašen krivim.

* (Abbé — morilec) Iz Jassyja se poroča, da je bil ondi abbé Morisseau, francoski jezuit in bivši misijonar, te dni obsojen radi umora in težke telesne poškodbe dveh mož v petletno ječo in na globo 2500 lejjev. Imenovani abbé je bil odgojitelj v hiši grajščaka de Burburija v Deraski, v distriktu Dorohoi na severnem Multanskem. Znal si je pridobiti veliko moč nad domačimi ter je končno zahteval 64 000 frankov plačila. De Burburi mu jih je plačal, a mu hkratu pokazal vrata. To je abbéja toli razkačilo, da je v besnosti ustrelil kočijaža ter smrtno ranil še dva hlapca. Pri obravnavi so se pripetili burni prizori; narod je hotel abbéa pobiti, zato je stražilo sodno hišo 200 infanteristov in eskadron orožnikov.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gosp. Ferdo Roš, župan v Trbovljah, 72 krón, katere so darovali: G. Ferdo Roš 10 K; po 4 kroune: g. Ana Dimnik in g. P. Gregorc; g. Rozalija Roš 2 K 22 vin.; po 2 K gg.: Alojzija Dernovšek, P. Erjavec, Mat. Mežnarič, Jos. Moll, Iv. Kramar, Mat. Dolničar, A. Volaušek, J. Meke, J. Peklar, Ant. Lajnsič, Ant. Fischer; po 1 K gg.: Kristina Divjak, J. Počivavšek, Konrad Rožaj, Neimenovan, F. Kalan, Vodusek, Kunstič, Rob. Plavšek, Marta Sucher, L. Šah, Goropevšek, Volc, Roza Slavšak, A. Kummer, Jager, Volker, A. Pintar, Ant. Gnus, A. Podmenik, Marija Logar, Val. Rozin, Iv. Laznik, Fr. Majcen, A. Kolencin Iv. Rebek (oba iz Celja); J. Plaznik 98 vin.; gg. Mat. Dolinar in Orožen, vsak 60 vin.; gg. J. Krčol, Ant. Štefanič, I. Koren, Karol Zupančič, vsak 40 vin. — G. J. Krajger v Novem mestu 20 krón, zložili pri koncertu „Dolenjskega Sokola“ zbrani Sokoli in gostje — Skupaj 92 krón. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih posnemovalci!

Književnost.

— Izvestje „Glasbene Matic“ v Ljubljani. To jako elegantno opremljeno letno poročilo prinaša na 100 str. sledečo vsebino: Petindvajsetletnica „Glasbene Matic“. (Poročilo tajnika.) — Zahvalno potovanje „Glasbene Matic“ na Dunaj. — Pojavi dunajskega časopisa o koncertih. — Prolog. (Jos. Štritar. — Popis dunajskih koncertov obsega 48 str. — Potem sledi: Glasbena šola v Ljubljani: Učiteljstvo in učenci. — Glasbena šola v Novem mestu. — Muzikalije. — Koncertni vzporedi od l. 1894/95. do 1896. (V dobi vodstva g. M. Hubada) in od 1896/97. do 1898. (Doba vodstva g. Jos. Čerina.) — Glasbeni večer v Novem mestu. — Račun in proračun „Glasbene Matic“. — Efektivna loterija. — Društveno vodstvo. — Poverjeniki in društveniki. — Razpis jubilejskih nagrad

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 19. julija. „Neues Wiener Tagblatt“ prinaša brezobrazen članek radi nedeljskega shoda slovenskih odvetnikov in notarjev v Ljubljani. Članek pravi, da zahtevajo Slovenci nekaj takega, česar Nemci na Češkem nimajo in česar bi se nikdar ne upali zahtevati. V Ljubljani se je sklenilo, da se prenese opozicija in obstrukcija na sveta tla justice, katerih niso onečlašali Nemci nikoli, kar pa hočejo delati poslej Slovenci. Radovedni smo — piše čanek — kako odgovori vlada na resolucije tega shoda, mislimo pa, da je dolžna odzvati se z najodločnejšo zavrnitvijo. Kar se je zgodilo v Ljubljani, ni užalilo samo Nemcev, nego mora žaliti vsakogar, ki ima razum za pravico. Naloga države je, provokacijo jugoslovanskih voditeljev energično zavrniti. — Na nemirne trditve tega člankarja konstatiramo le to, da obstaja v Pragi nemško višje dež. sodišče že več desetletij, ter da se že nad leto dni boré Nemci neprestano z obstrukcijo zoper pravico, ter da jim ni sveta niti oseba cesarjeva. In ti Nemci kličejo sedaj vlado na Slovence, ki zahtevajo le to, kar bi morali že davno imeti in kar imajo Nemci v vseh mešanih krajih.

Dunaj 19. julija. „Abendblatt“ javlja, da je vlada temeljem § 14. odredila, da se začne graditi železnica Kapela-Trebinje-Dubrovnik. Hkratu javlja „Abendblatt“, da se poveča melioracijski fond od 515.000 na 850.000 gld.

Praga 19. julija. „Deut. Volksbote“ javlja, da je vodstvo nemškoliberalne stranke na Češkem sklenilo, da svoje delovanje ustavi ter da se razide.

Zagreb 19. julija. Danes se je vršila obravnava proti zadnjim 16 kmetom radi izgledov v Sjeničaku. Oproščeni so bili le 3. Vsi drugi so bili obsojeni od 13 let do 3 tednov.

Mitrovica 19. julija. Danes je bil ro paski morilec Cerviano obsojen na smrt.

Pariz 19. julija. Zola je bil včeraj ob svoji odsotnosti obsojen na leto dni ječe, na 3000 frankov globo in na povračilo troškov civilnim strankam. Pred justično palačo so se pripetili burni prizori, mej katerimi je bilo aretiranih 27 oseb. Sedem oseb je zaprtih še danes. Déroulède in Hubbard bi se morala danes dvobojevati, a je prvomienovani izostal.

Madrid 19. julija. General Shafter z generalnim štabom je sprejel zunaj utrdb španskega generala Torala z njegovim generalnim štabom. General Toral je izročil Shafterju svoj meč, a Shafter mu ga je takoj vrnil ter z njim vred jahal v Santiago. V guvernerski palači se je izvršila oficijalna predaja mesta. Po podpisu kapitulacijskega protokola se je izvesila ameriška zastava. General Mac Kibben je imenovan vojaškim guvernerjem Santiaga.

Madrid 19. julija. V vseh španskih lukah se vrše armiranja pristanskih utrd. Vlada je odredila, naj se morski svetilnik Mahonski ugasne. V Saragosi in okolici vlada veliko razburjenje vsled povišanja užitninskega davka.

Madrid 19. julija. Časnikarska cenzura je sila ostra. Listi izhajajo skoraj povsem beli. Notranji položaj je jako opasen, za to zatve vlada vsako neugodno kritiko. Vlada se že pripravlja na karlistične nemire.

Dunaj 20. julija. O posvetovanjih ministrskega predsednika grofa Thuna s pooblaščenca nemške katoliške ljudske stranke, se je izvedelo le toliko, da so pooblaščenca izrekli mnenje, da bi vladni načrt jezikovnega zakona mogel Nemce zadovoljiti, zajedno pa da so v imenu stranke odklonili vsako posredovanje.

Dunaj 20. julija. Ministerski predsednik grof Thun pojde te dni v Ischl poročat cesarju o položaju.

Dunaj 20. julija. „Wiener Zeitung“ prijavlja zopet dve, na podlagi § 14. izdani cesarski naredbi. S prvo se določajo nekatere olajšave pri sodnijski skušnji, z drugo se določajo pogoji za to, da postane kdo polnopraven trgovec.

Praga 20. julija. „Narodny Listy“ signalizirajo ministersko krizo. Po njih mnenji ni odločitev glede položaja več odvisna ne od parlamenta in ne od deželnih zborov, odločitev se izreče nekje drugje. Thun ima do ločen in natančen načrt, a kakor vedno pri takih prilikah, kadar se je treba odločiti, tako so se tudi sedaj pojavila največja navskrižja mej zastopniki raznih načel v ministerstvu. Ta nasprotja so že dosegla višek.

Praga 20. julija. V Teplicah je Schönerer uprizoril veliko demonstracijo proti načelnikom nemških klubov, ker so se pogajali s Thunom. Zlasti je napadal Pergelta. Očital je načelnikom koristolovstvo in izdal parolo „Diese zehn (načelniki klubov) müssen gehn“.

Praga 20. julija. „Nar. Listy“ prijavljajo senzacionalen dopis iz Beleggrada. Do pisnik obelodanja pismo, katero je razkralj Milan I. 1893. pisal kraljici Nataliji in v katerem jo je skesano prosil odpuščanja za vse, kar je storil. Vsled tega je kraljica za Milana posredovala pri carju Aleksandru III. in mu povedala, da se hoče Milan usmrtiti. Car je na to Milanu podaril 4 milijone rubljev, a komaj je Milan imel denar je zopet začel staro politiko. Dopisnik „Nar. Listov“ je bil pooblaščen, obelodaniti rečeno pismo.

Lvov 20. julija. V Przemyslu, pri peš polku št. 45 službujoči častniški namestnik Stump je bil prišel v kremplje nečega ode ruha. Dolžan je bil oderuhu 25 gld. in vezan je bil s častno besedo, da vrne to svoto do 19. t. m. Stump se je včeraj z izvoščekom pripeljal k oderuhu, kateri je sedel pri obedu, mu odštel dolžno svoto iz zahteval pobotnico. Ko je oderuh napravil pobotnico, mu je Stump nastavil revolver na uho in ga ustrelil. Stump se je potem domov peljal in čital, dokler niso prišli ponj ter ga odpeljali v zapor.

Pariz 20. julija. Zola je pobegnil iz Francije, da se izogne nameravanemu aretovanju. Listi potrjujejo to. Nekateri trde, da je šel v Bruselj, drugi, da je v Lucernu, tretji pravijo da na Nizozemskem. Zola prijavlja v „Aurori“ pismo, v katerem naznanja, da se meseca oktobra sam oglasi pri pristojnem so dišču in da takrat prinese seboj dokaze za Dreyfussovo nedolžnost.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težketam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštne po vzeti razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekar nah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 škatljici se ne pošljeta. 3 (5—10)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (386—20)

Iekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Telefon št. 68.

Zahvala.

Odbor šentjakobsko-trnovske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda spolunje tem potom prijetno dolžnost, izrekati javno zahvalo vsem, ki so bodisi z darili, bodisi na kak drug način pripomogli k sijajnemu uspehu podružnične vrtno veselice dne 10. t. m. V prvi vrsti se zahvaljujemo sl. trgovskemu pevskega društvu in njega zborovodji g. dru. Albinu Kapusu na izbornem izvajanju pevskega vzporeda, rodoljubnim prodajalkam sladšic, sl. vojaški godbi za slovanske točke, zlasti pa gospe Josipini Počivalnikovi za njeno požrtvovalnost in izvrstno postrežbo in vsem udeležencem za mnogobrojni poset.

Z Mysore dovažani sandelski les daje finejšo in desetkrat več vredno esenco, kakor je ona z Madrasa, Jave in Avstralije. To zadošča v razlago, zakaj ima Santal-Midy tolik uspeh pri mladostnih boleznih. Esenca se dela izključno iz sandelskega lesa z Mysore. Zato treba paziti na ime Midy na vsaki kapsuli. (11—2)

Javna zahvala.

Sloga vodi nas jedina,
Živi naj pesem, domovina!

Društveno geslo.

Nepozabna nam ostane narodna slavnost, katere se je vršila toli slovesno in častno za naš narod dne 3. t. m. v zavedni Sežani. Na tisoče in tisoče je prihitelo naroda z vseh strani kršnega Primorja in sleherni je bil prešinjen s svetim navdušenjem za našo narodno stvar. Vse, st-ri in mladi, možje, žene, dekleta in mladina, da, vsak, komur bije za narodne idejale, priromal je ta dan v praznično okrašeno Sežano, da prisostvuje in kumuje na imenitne važnosti narodni slavnosti. In tako smo ob ogromni množici vrlega in zvestega nam naroda započeli novo narodno delo, zbirajoč darove za prvi temeljni kamen „Narodnemu Domu“ v Trstu, iskreno želeč in Boga proseč, da bi našli mnogo posnemovalcev širom domovine, da bi se mi sami na tem delu ne utrudili in da bi se nam naša gorka želja skoro uresničila.

Presrečna hvala toraj vsem in vsakomur, in sicer najprve našemu narodu, ki se je v toli ogromnem številu zbral dne 3. t. m. v Sežani ter posvedočil tam svojo narodno probujenost in zavednost, uzorno požrtvovalnost in izredno disciplino. Posebe zahvaljujemo slavno županstvo v Sežani, katero je stalo na čelu tamošnjemu pripravljalnemu odboru, sestavljenemu iz vrlih rodoljubov sežanskih, občinskih svetovalec, členov slavne čitalnice in gasilnega društva ter nas je na najljubeznivejši način podpiralo. Presrečna hvala ljubeznivim sežanskim Slovencem, ki so nastopile v krasnih narodnih nošah, čast jim za to, in ki so nam ob sprejemu izročile šopek krasnih cvetic v spomin. Jednako toplo hvalo tudi uglednim sežanskim rodoljubkinjam na krasnem traku, ki so nam ga na koncertu pripelle na našo zastavo in ki bode trdna, nerazdružna vez med Sežano in „Ljubljano“. Velike zasluge si je pridobilo za sežansko slavnost bratsko nam „Delalsko podporno društvo“ v Trstu s svojim predsednikom bratom prof. Mandičem, ki je priredilo poseben vlak iz Trsta v Sežano ter tako najsjajnejše zasvedočilo svojo narodno-kulturno misijo. Bratska njemu hvala in slava urnebesna, kakor tudi dični deputaciji „Sokol“ iz Gorice, ki je poveljčala našo slavnost.

Močna narodna organizacija so mnogoštevilna pevska društva v Trstu in njega okolici, od katerih jih je osem sodelovalo na koncertu, in sicer: mešani zbor sežanski, „Adrija“ iz Barkovelj, „Danica“ iz Kontovelj, „Haidrih“ iz Proseka, „Kolo“ iz Trsta, „Nabrežina“ iz Nabrežine, „Slava“ od Sv. Marije Magdalene Spodnje in „Slovansko pevsko društvo“ iz Trsta. Vsem tem bratskim pevskim društvom bodi najiskrenejša hvala na požrtvovalnosti, s katero so pripomogli, da je slavnost v Sežani bila zajedno krasna pevska slavnost. Zlasti zahvaljujemo bratu „Kolašem“, kateri so me seboj nabrali 20 kron ter nam ta znesek izročili za „Narodni dom“ v Trstu. Ti trenutki bratskega in vzajemnega sodelovanja za blago in plemenito stvar ostanejo nam vedno v najprijetnejšem spominu in naša sveta dolžnost bode, da vrnemo bratom in sestricam milo za drago. Hvala še „Kolašem“ za prijetne trenutke našega bivanja v Trstu! Nadalje lepa hvala za narodno stvar nesebično delavnemu rodoljubu bratu Vinku Preglu, trgovcu v Sežani, ki je ves čas neutrudno pospeševal naše podjetje. Konečno tudi hvala vrli godbi iz Mahovin, ki je brezplačno svirala na slavnosti. Živeli ti narodni godci! In tudi hvala veteranski godbi iz Trsta, ki je neumorno svirala. Dolžnost nam je tudi omeniti, da je hotelij g. Josip Vičič radodarno prepustil svoj krasni prostorni vrt za slavnost in se je vestno trudil, da je občinstvu stregel solidno in skrbno.

Ginjani smo bili do dna srca in duše, ko smo poleg duhovnikov, v narodni borbi osivelih, videli vse narodne zastopnike primorske in nekatere iz bele Ljubljane, ko so se poleg razumnikov, meščanov in trgovcev veselili zavedni kmetije in delavci ter priproste kmetice, a prsi so se nam ponosa širile, ko je bilo z nami toliko zavednega ženstva v prekrasnih narodnih nošah, vsi pa v bratski slogi in svetem jedinstvu, združeni in jedini pod posvečeno zastavo drage matere Slovenije. Da bi vedno tako bilo!

Slava slovanskemu Primorju! Slava graditeljem narodne trdnjave, to je „Narodnega Doma“ v Trstu!

Pevsko društvo „Ljubljana“.

Anton Trstenjak

Makso Armič

predsednik.

tajnik

Zahvala.

Nagroben spomenik ponesrečenemu tovarišu g. jur. Jakobu Zajcu smo postavili v Klosterneburgu dne 27. junija 1898. l. P. r. gospodom, ki so blagovolili poslati prispevke: gg. Rudolf Fasan 6 K, Andrej Gabršček 6 K, Simon Gregorčič 2 K, profesor Jeraj 4 K, Lucijan Kovačič 3 K, Dragotin Lapajne 10 K, I. Marušič 4 K, I. Mašera in tovariš 8 K, prof. Primožič 2 K, vikarij Raspet 6 K, dr. Regen 1 K, Ivan Sedej 2 K, prof. Santelj 6 K in dr. Fr. Vidic 2 K — skupaj 62 K — in pa 6. g. dr. Sedeju za darovanje sv. maše v Klosterneburgu, izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Spomenik je stal 179 K 80 vin.

Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju.

VIII. Lederergasse 20.

phil. Jožef Reizner

jur. Ivan Bakovnik

tč. predsednik.

tč. tajnik.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Zemljišče vlož. št. 112 kat. obč. Turjak, cenjeno 2495 gld., dne 22. julija v Velikih Laščah.

Posestvo vlož. št. 11 kat. obč. Strune s pritliklino, cenjeno 5859 gld. in 140 gld., dne 23. julija v Senožečah. Zemljišče vlož. št. 67 kat. obč. Laknice (zidana hiša, hlev, kozol, svinjak, njive, pašniki, hosta) in pritlikline, cenjene 1700 gld. in 80 gld. 30 kr., dne 25. julija v Mokronogu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. junija: Miklavž Osredkar, paznikov sin, 7 mesecev, Poljanski nasip št. 50, pljučni katar.

V deželni bolnici:

Dne 14. julija: Ivan Zalokar, hlapec, 54 let, jetika. — Anton Kristof, gostac, 70 let, pljučni edem. — Miklavž Kerše, užitar, 79 let, opeklina.

Dne 15. julija: Matevž Tomšič, zidar, 70 let, pljučnica. Dne 17. julija: Rozalija Škarjavec, krojačeva žena, 82 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
18.	9. zvečer	736.2	21.1	sl. jvzh.	jasno	
19.	7. zjutraj	736.3	17.8	sl. szah.	jasno	0.0
20.	2. popol.	734.8	29.6	sr. jzah.	jasno	
20.	9. zvečer	734.1	22.2	sl. jzah.	del. obl.	
20.	7. zjutraj	733.1	20.4	sl. svzhod.	oblačno	0.0
20.	2. popol.	732.5	25.1	sr. svzh.	oblačno	

Srednja temperatura ponedeljka in torka 21.9° in 23.2°, za 21° in 3.4° nad normalom.

Dunajska borza.

dne 20. julija 1898

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld. 65	kr.
Avstrijska zlata renta	121	gld. 70	kr.
Avstrijska krona renta 4%	101	gld. 15	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gld. —	kr.
Ogerska krona renta 4%	99	gld. —	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	914	gld. —	kr.
Kreditne delnice	359	gld. —	kr.
London vista	119	gld. 90	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld. 82	kr.
30 mark	11	gld. 75	kr.
30 frankov	9	gld. 52 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gld. 20	kr.
C. kr. cekini	5	gld. 63	kr.

Dne 19. julija 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	163	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192	gld. 25	kr.
Dunavske reg. srečke 5% po 100 gld.	128	gld. 50	kr.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	98	gld. 50	kr.
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157	gld. —	kr.
Ljubljanske srečke	23	gld. —	kr.
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	gld. 50	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	203	gld. —	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	519	gld. —	kr.
Papirnat rubelj	1	gld. 26 1/2	kr.

Odbora št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda prav uljudno vabita vse častite člane k zadušni sveti maši, katero bode daroval za rajncega podružničnega tajnika, gospoda Julija Deva, podružnični predsednik, prečastiti gospod Martin Malenšek, jutri v četrtek, dne 21. t. m., ob 10 uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.

(1117)

Ljubljana, dne 19. julija 1898.

S 1. avgustom t. l. oddasta se v Filip Supančičevi hiši na Tržaški cesti v III. nadstr.

2 stanovanji

jedno s 4 sobami, jedno s tremi sobami.

Več pove Filip Supančič na Rimske cesti št. 16. (1121—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipska, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044—12)

Učiteljica

z dobrimi spridevali, izobražena za ljudske šole, želi ves mesec avgust brezplačno poučevati v kakoj privatni hiši na deželi.

Pisna naj se blagovolijo poslati: Ljubljana, poste restante št. 7. (1112-2)

Iščejo se za Pulj stavbeni mizarški pomočniki.

Plača do 2 gld. na dan ali pa na pogodbo (akord).

Ponudniki naj se obrnejo pisмено na podpisane. Pomočniki, kateri so zmožni nekoliko italijanskega jezika, imajo prednost.

(1115-1) Viljem Grum v Pulji.

Janko Klopčič

urar

Ljubljana

Kranj

Prešernove ulice 4

preje J. Spracher

poleg

franc. samostana.

Kranj

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih ženskih in moških žepnih ur.

Velika zaloga

stenskih ur, ur z nihalom in budilk najnovejše in najboljše vrste

po najnižjih cenah.

Ob enem priporoča razna, za vsako priliko primerna darila v slatu in srebru. (1100-2)

Popravila točno in vestno.

6

goldinarjev in višje nepremočljivi

havelok

v največji zalogi zgotovljenih oblek
trrdke

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Ilustrovani ceniki razpošiljajo se zastoj in poštne prosto. (1099-2)

Št. 24.261.

Razglas.

(1102-2)

Na dan obletnice poroke Nje c. in kr. Visočanstva gospe nadvojvodinje Marije Valerije razdeliti je po sklepu občinskega sveta dež. stol. mesta Ljubljane

dvesto goldinarjev mej petero ubogih vdov ljubljanskih.

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je pri podpisnem magistratu do 28. t. m.

Mestni magistrat ljubljanski

dné 14. julija 1898.

Učenca

iz dobre hiše, ki je dovršil ljudsko šolo ter je priden in pošten, vzprejme v trgovino mešanega blaga

(1119-1)

F. Škušek, Metlika.

Rezalni stroj na kolo in drugo knjigovezniško orodje se radi odpotovanja jako ceno proda.

Kupci naj se oglasijo v Ribniči h. št. 59. (966-9)

Učenec

se vzprejme v trgovino z mnogovrstnim blagom pri Ferd. Hlebsu v Kranju. (1091-3)

Vrtnar

v vrtnarstvu izvežban, posebno v gojenju cvetlic, sočivja in dreves, sploh v vsem, kar spada v vrtnarstvo, oženjen, oče jednega otroka, 32 let star, želi premeniti svoje mesto do novega leta.

Več se izve pri Jakobu Šimencu, trgovinskem vrtnarju, Gradišče št. 16 v Ljubljani. (1108-1)

Gostilna

v predmestju ljubljanskem, dobro obiskovana, se odda na račun takoj ali s 1. novembrom.

Kaveja 500 gld. Posredovalci izključeni. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (1116-1)

Več vagonov

(1082-5)

apna

prve vrste se bode prodalo od 24. t. m. nadalje do 5. avgusta. Cena po dogovoru. — Več se izve pri Juliju Lenassi-ju v Gor. Logatcu.

Samo 50 kr. za 3 žrebanja.

Zadnji mesec.

Glavni dobitek 100.000 kron 25.000 kron

jedenkrat

in 3krat

Srečke jubilejske razstave

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

(1087-3) a 50 kr.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča J. C. MAYER, banka v Ljubljani.

Lepa stanovanja

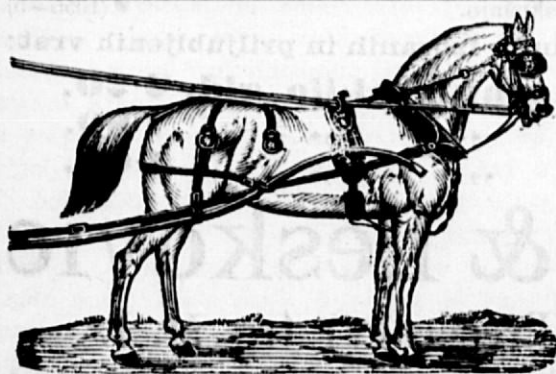
s tremi ali štirimi sobami, predsobo, služniško sobo, hodnikom za snajenje in s porabo perilne kuhinje oddajo se po primerni ceni mirnim strankam; tudi se še odda (1075-2)

nekaj lepih prodajalnic

za vsako trgovino prikladnih, kakor tudi dve lepi kleti v Plautz-ovi novi hiši, Stari trg št. 30/32, in sicer za novemberski termin.

Vpraša naj se: Sv. Petra cesta št. 23, II, nadstr.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič
jermenar in sedlar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 34.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in sedlarskih proizvodov, katera ukusno, trpežno in ceno izdeluje.

Ravno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov, popolne jezde opreme i. t. d.

Izdelovanje jermen za stroje in mlino. — Vse poprave se dobro in po ceni izvršujejo. (1057-4)

Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Jedina trgovina z jedilnim blagom

na debelo

na katero se smejo Slovenci z zaupanjem obrniti, je

G. F. Resberg

v Gorici, v Kapucinski ulici št. 11

ter

v podružnici na Kornu št. 2

katera priporoča to-le blago:

Sladkor, kavo, riž, mast, poper, sveče, olje, škrob, ječmen, kavino prismo, moko, gris, drobne in debele otrobe, turšico, zob, sol, moko za pitanje, kis, žveplo, cement, bakreni vitriol i. t. d.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja

na debelo ter

pristnega črnega in belega vina.

Vsako naročilo od 5 kg. naprej se izvrši takoj in z vso natančnostjo. Dpisuje se slovenski.

Zagotavlja se dobra kakovost blaga. Slovenskim trgovcem z dežele se najtopleje priporoča. (1076-3)

Zastopnik-potovalec je g. Ferdinand Zagar.

Se li hočete preveriti o tem, ali je vaša zemlja potrebna fosforove kisline?

Zahtevajte po dopisnici brezplačno navodilo za to in frankirano določiljatev 5 kg naših gnojnih vzorcev. (42-19)

Na vsa dotična vprašanja odgovarja radi volje vodja našega agrikulturno-kemičnega oddelka.

Pisarna za prodajo fosfatnih mok čeških Tomasovih fužin v Pragi

Vačlavski trg št. 55.

Išče se za november t. l. stanovanje

z dvema svetlimi sobama, kuhinjo, shrambo in drvarnico, ležeče v Krakovskem, Tiaovskem ali Št. Jakobskem predmestju, ter nahajajoče se v pritličji ali v I. oziroma v II. nadstropji; razgled na kak vrt ali na ulico.

Ponudbe z zahtevno najemščino pod naslovom „Uradnik“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1016—3)

Pri ugodnem vremenu!

Velik

vojaški koncert

v Hafnerjevi pivarni

v četrtek, dne 21. julija 1898

povodom 50. letnega cesarjevega jubileja.

Čisti dohodek je namenjen mestnim ubogim!

Vstopnina 20 novč.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Na obilen obisk vabi najljubše najudaneje

Jožef Lorber

restavratör.

(1118—2)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel

v Trstu

(637—12)

trgovino za komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila, in sicer mala v pošiljkih po 5 kg po pošti in od 30 kg naprej po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenajava, ribe i. dr. Pečal se bom s razprodavanjem domačih pridelkov, s prijemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplata in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgoval bom tudi z vinom ra debelo.

Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — trdk in polagam za to kavecjo.

Nadeja se, da se me sorodniki domislijo, ostajam z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan v ulici S. Francesco št. 6.

Najnovejše! Najnovejše!

Fran Detter Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga šivalnih in poljedeljskih strojev na Kranjskem.

Mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Lahek in miren

40% laglje

tek!

za goniti kakor

Trpežno!

doslej!

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali drugi kmetijski stroj, naj se zaupno obrne na zgoraj navedeno trdko, katera edina ima na Kranjskem razen drugih kmetijskih strojev v zalogi tudi najboljše mlatilnice in druge kmetijske stroje, katere imajo ležišča s krogli (Kugellager) enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katera omogoči, da se stroj za 40% laglje goni kakor doslej.

Ako so je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostujeta sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji se toraj neverjetno lahko gonijo, so zelo trpežni, in primeroma njih zmoglosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najkrajnjega angleškega litega jekla (Gussstahl) in brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) s časoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov. (1022—6)

Ob enem priporočam na izber svojo

bogato zalogo

šivalnih strojev

za domačo in obrtniško rabo.

10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

Fran Detter.

Ceniki in pojasnila se dobivajo zastoj in poštne prosto.

„Ljubljanski Zvon“

letniki 1881—1897, skupaj ali posamezno, in

Tavčar-Hribar: „Slovan“

(ilustrovan), letniki 1885—1887, ceno na prodaj.

Iz prijaznosti posreduje J. Bonača trgovina papirja in knjigovoznica v Ljubljani. (1084—3)

Radi odpotovanja proda se

(1054—4)

hiša

ležeča poldrugo urv od Ljubljane. — V hiši je sedaj strojarjska obrt, a je primerna tudi za kako drugo obrt.

Pri hiši je tudi pod in hlev ter nekoliko zemljišča.

Kupci naj se za naslov obrnejo na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Zdravnik

dr. Jos. Derč

uljudno naznanja, (1120—1)

**da je odpotoval za
mesec dnij.**

Odvetnik

Dr. Josip Abram

je odprl

svojo pisarno

v Trstu

(1103—2)

Via S. Spiridione št. 3, II. nadstr.

Zaloga
prekočeno
prijateljstvo
Najboljša osve
žujoča pijača.

Štajerska
deželna
Tempeljski vrelec
in
Styria-vrelec.

Vedno sveža, najpopolnejša napojitev v novozgrajenem napojnem rovu z direktnim pritokom od vrelca.

Dobi se: Pri slatinski upravi v Rogateu-Slatina, v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v renomiranih specerijskih in drogerijskih prodajalnah (888—13) in lekarnah, kakor tudi v deželni hiši v Gradcu.

**Zaloga
biciklov!**

BRENNABOR

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brenna-
bor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata
podpisanca

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se
bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevo.

Z vsesplošnim (309—23)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena

„Delniška družba za žganje kave na Reki“

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi
vsi
neprecenljivi
sestavni deli
neskrčeni in

drugič:

pridobi kava
po tem načinu
žganja v
velikanski meri
na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izvestij najslavitejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinitosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušnjo. (1055—5)

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko	karakter	kilo	gld.	2.20,
Java	„	„	„	1.80,
San Paolo	„	„	„	1.60.

Jeglič & Leskovic

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjjo!